

### บทที่ 3

#### วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่องจังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และเพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนด้วยหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี โดยผู้วิจัยใช้กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเป็น 4 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 การสร้างหลักสูตร

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

#### ขั้นที่ 1 การสร้างหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของทาบ (Taba) และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ของ สกิด อุทรานันท์ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิจัยความต้องการ ดำรงสภาพปัญหาของท้องถิ่นซึ่งการดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษา วิเคราะห์สภาพความต้องการของชุมชนเพื่อใช้เป็นตัวกำหนดแนวทางหรือสภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเพื่อจัดเตรียมข้อมูลที่จำเป็นในการสร้างหลักสูตร โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวม ข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร ตำรา และใช้แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูลเป็นแบบสำรวจโดยแบบสำรวจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 สารที่ต้องการให้มีในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหาสาระอื่น ๆ ที่ต้องการให้จัดการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจำนวน 35 คน ได้แก่ ครูในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน บุคลากรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ราษฎรท้องถิ่น นักเรียน และนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนด จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งผลจากการวิจัยความต้องการของชุมชนในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ในกลุ่มนี้ยังไม่มีจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

ชุมชนต้องการให้มีการจัดสาระการเรียนรู้ในเรื่อง สภาพทั่วไปของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ประวัติความเป็นมาของท้องถิ่น เศรษฐกิจท้องถิ่น สภาพสังคมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น ผู้นำ และบุคคลสำคัญของท้องถิ่น ทรัพยากรการท่องเที่ยว และแนวทางในการทำนุบำรุง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่องราวที่ใกล้ตัว ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพท้องถิ่นของตนเองมากยิ่งขึ้น เกิดความรัก ความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าของสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่น รวมทั้งร่วมกันอนุรักษ์และสืบสานมรดกอันล้ำค่าของท้องถิ่นตนเองต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 กำหนดจุดประสงค์เฉพาะหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นหลักสูตรแกนกลาง และวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในช่วงชั้นที่ 2 และนำข้อมูลที่ได้จากการวินิจฉัยความต้องการ กำหนดจุดประสงค์เฉพาะนี้จะสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตามองค์ความรู้ทั้ง 5 สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น สาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของท้องถิ่น

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรท้องถิ่น

| หลักสูตรแกนกลาง                                                                              | หลักสูตรท้องถิ่น                                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจประวัติศาสตร์<br>ลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดของตน      | 1. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพ<br>ทั่วไปของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี            |
| 2. เพื่อให้มีทักษะสามารถแสวงหาและ<br>รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจังหวัดของตน                | 2. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติ<br>ความเป็นมาของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี     |
| 3. เพื่อให้มีความภาคภูมิใจ ชื่นชม เห็นคุณค่า<br>ของสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวที่มีผลต่อตนเองครอบครัว | 3. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเศรษฐกิจ<br>สังคม ของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี        |
|                                                                                              | 4. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสภาพสังคม<br>และวัฒนธรรมของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี  |
|                                                                                              | 5. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้นำและ<br>บุคคลสำคัญของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี    |
|                                                                                              | 6. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากร<br>การท่องเที่ยวของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี |
|                                                                                              | 7. เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทาง<br>ในการทำนุบำรุง                             |

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยได้คัดเลือกเนื้อหาสาระที่สำคัญของท้องถิ่น โดยวิเคราะห์จากจุดประสงค์เฉพาะหรือผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ซึ่งในการคัดเลือกเนื้อหาสาระนี้ ต้องคัดเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เฉพาะและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมในช่วงชั้นที่ 2

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลางและสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น

| โครงสร้างสาระการเรียนรู้หลักสูตรแกนกลาง | โครงสร้างสาระการเรียนรู้หลักสูตรท้องถิ่น               |
|-----------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| จังหวัดของเรา                           | อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี                               |
| 1. ประวัติความเป็นมาของจังหวัด          | 1. สภาพทั่วไปของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี               |
| - ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับจังหวัด         | 2. ประวัติความเป็นมาของอำเภอเมืองจังหวัดชลบุรี         |
| - ลักษณะการดำเนินชีวิตของคนในจังหวัด    | 3. เศรษฐกิจของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี                 |
|                                         | 4. สภาพสังคมและวัฒนธรรมของอำเภอเมือง<br>จังหวัดชลบุรี  |
|                                         | 5. ผู้นำและบุคคลสำคัญของอำเภอเมือง<br>จังหวัดชลบุรี    |
|                                         | 6. ทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอเมือง<br>จังหวัดชลบุรี |
|                                         | 7. แนวทางในการทำนุบำรุงอำเภอเมือง<br>จังหวัดชลบุรี     |

ขั้นตอนที่ 4 การจัดลำดับเนื้อหาสาระ ผู้วิจัยได้นำสาระการเรียนรู้มาเรียงลำดับ ก่อนหลังตามความเหมาะสมและต่อเนื่อง สัมพันธ์กับผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและได้กำหนดเวลาในการเรียนแต่ละสาระการเรียนรู้เพื่อให้สะดวกในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการกำหนดเวลาในการเรียนรู้นี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากโครงสร้างหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 2

ตารางที่ 4 การจัดระบบเนื้อหา สารการเรียนรู้และเวลาเรียน หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

| สารการเรียนรู้                                      | เวลาเรียน (ชั่วโมง) |
|-----------------------------------------------------|---------------------|
| 1. สภาพทั่วไปของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี            | 2                   |
| 2. ประวัติความเป็นมาของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี     | 3                   |
| 3. เศรษฐกิจท้องถิ่นของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี      | 3                   |
| 4. สภาพสังคมและวัฒนธรรมของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี  | 4                   |
| 5. ผู้นำและบุคคลสำคัญของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี    | 3                   |
| 6. ทรัพยากรการท่องเที่ยวของอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี | 3                   |
| 7. แนวทางในการทำนุบำรุงอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี     | 2                   |

ขั้นตอนที่ 5 การคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยใช้ประสบการณ์การเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นทักษะกระบวนการกลุ่ม การทำงานร่วมกัน และให้สอดคล้องกับความสนใจ ความสามารถ ศักยภาพของผู้เรียน เน้นกระบวนการเรียนรู้ควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรมที่ดี เน้นการทำงานกลุ่ม การร่วมมือ การมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับผู้อื่น การเคารพพบปะทบทวนหน้าที่ของทุกคน และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 6 การจัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ศึกษาสารการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง และได้จัดลำดับประสบการณ์การเรียนรู้โดยให้สอดคล้อง สัมพันธ์กับสารการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ผู้วิจัยใช้แนวทางการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. สังเกตและรวบรวมข้อมูล
2. สนทนา
3. วิเคราะห์
4. ระดมความคิด
5. อภิปรายกลุ่ม
6. สืบค้นข้อมูล
7. แสดงความคิดเห็น

ขั้นตอนที่ 7 การประเมินผล ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางในการประเมินผลโดยใช้ การประเมินผลตามสภาพจริง โดยสังเกตพฤติกรรมการเรียน การปฏิบัติงาน การร่วมกิจกรรมใน ชั้นเรียน การตรวจผลงาน การทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบวัดเจตคติต่อ อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

## ขั้นที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร

การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรมีหลายวิธีการ โดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ท้องถิ่น โดยใช้เครื่องมือคือ แบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น การประเมินหลักสูตรท้องถิ่นนี้เป็น การประเมินหรือตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรก่อนนำไปใช้ โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรตรวจสอบเพื่อแสดงความคิดเห็น หลังจากนั้นผู้วิจัยนำมาหา ข้อบกพร่องและทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของผู้เชี่ยวชาญ โดยแบบประเมินหลักสูตร ท้องถิ่นซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีความเหมาะสม มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพหลักสูตรมี ดังนี้

### แบบประเมินหลักสูตรท้องถิ่น

1. การสร้าง ได้ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินหลักสูตร ศึกษาโครงสร้าง เนื้อหา สาระ ของหลักสูตร และออกแบบแบบประเมินหลักสูตร ซึ่งประเมิน 7 ด้าน คือ ด้านหลักการของสาระของ หลักสูตร ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ด้านสาระการเรียนรู้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านเวลาเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล
2. การหาคุณภาพ หลังจากการสร้างแบบประเมินหลักสูตรแล้วนำแบบประเมินที่ สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วปรับปรุงแก้ไข โดยได้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนรูปแบบของแบบประเมินหลักสูตรให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเพิ่มหัวข้อ การประเมินหลักสูตร หัวข้ออัตราเวลาเรียน ก่อนให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ประเมิน ความถูกต้อง ความครอบคลุม ความสอดคล้อง แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านได้เสนอความคิดเห็นว่า ควรปรับปรุงให้แบบประเมินหลักสูตร มีความสอดคล้องกับตัว หลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จึงได้แบบประเมินที่มีคุณภาพก่อน นำไปทดลองใช้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี และแบบประเมินหลักสูตรไปให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน พิจารณาและขอคำแนะนำเพิ่มเติม ซึ่งจากการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน เห็นว่า หลักสูตร

ท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 นั้นมีคุณภาพเหมาะสมในทุกๆส่วน สามารถนำมาใช้ได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินหลักสูตร ใช้ค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าเฉลี่ย โดยนำคำตอบจากผู้ประเมินหลักสูตรแต่ละท่านมาหาค่าน้ำหนักเป็นคะแนนดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมาย ค่าเฉลี่ย น้ำหนักคะแนนแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 24)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การตัดสิน การกำหนดค่าเฉลี่ยของความเหมาะสม คือถ้าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ประเมินหลักสูตรมีค่าตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ถือว่าหลักสูตรนั้นมีคุณภาพเหมาะสม นำมาใช้ได้ ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำกว่านี้ ผู้วิจัยดำเนินการขอคำแนะนำกับผู้ประเมินหลักสูตรเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรต่อไป

### ขั้นที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตร

#### 1. กลุ่มตัวอย่าง

หลังจากที่หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญและได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้ว จึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัย

1.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 1 ห้อง ของโรงเรียนบ้านห้วยกะปิ มีนักเรียนรวม 37 คน ซึ่งได้มาโดยการเจาะจง

## 2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ประกอบด้วย

### 2.1 แผนการจัดการเรียนรู้

### 2.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

### 2.3 แบบวัดเจตคติต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

## 3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

### 3.1 แผนการจัดการเรียนรู้

3.1.1 การดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้รูปแบบเรียงหัวข้อ ซึ่งมีองค์ประกอบ คือ ชื่อเรื่อง ชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระดับชั้น จำนวนเวลาเรียน สาระสำคัญ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

3.1.2 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม แล้วปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้เชี่ยวชาญได้เสนอให้ปรับปรุงแก้ไขในส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนว่าเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และควรปรับอัตราเรียนในบางแผนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

3.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองสอนกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลวัดอรัญญิกवास เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในภาษาที่ใช้และความเหมาะสมของกิจกรรมกับระยะเวลาที่ใช้ ผลปรากฏว่า แผนการจัดการเรียนรู้บางแผนยังบกพร่องในเรื่องใบความรู้ และใบงาน ในส่วนของใบความรู้นั้นขาดความชัดเจนของภาษา ใช้ภาษาที่เข้าใจยากและทำให้เกิดความสับสนได้ และมีคำที่พิมพ์ผิดในใบความรู้เล็กน้อย ส่วนในใบงานนั้นขาดความชัดเจนของคำชี้แจง ทำให้นักเรียนสับสนและปฏิบัติกิจกรรมผิด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขในส่วนต่าง ๆ ที่บกพร่อง จึงได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

### 3.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เทคนิคการสร้างแบบทดสอบ วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและเนื้อหาสาระหลักสูตรท้องถิ่น แล้วสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

3.2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมแล้วทำการปรับปรุง

แก้ไขตามข้อเสนอแนะ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์มีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

+ 1 มีความเห็น ว่า ข้อสอบข้อนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

0 มีความเห็น ไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

- 1 มีความเห็น ว่า ข้อสอบข้อนั้นไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ถ้าดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีค่าตั้งแต่ .5

ขึ้นไป ถือว่าใช้ได้ จนได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สมบูรณ์

### 3.2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลธัญญิกาวาส ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 37 คนที่เรียนเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยแล้ว และไม่ใช้

กลุ่มตัวอย่างในการทดลองใช้หลักสูตร เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย แล้วนำแบบทดสอบมาตรวจคำตอบให้คะแนน คือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบเกินกว่า 1 คำตอบ ให้ 0 คะแนน นำผลคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย ( $p$ ) และค่าอำนาจจำแนก ( $r$ ) ของข้อสอบแต่ละข้อโดยใช้เทคนิค 27% ของ จุงเต ฟาน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 127 - 129) แล้วเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย ( $p$ ) ระหว่าง .20 - .80 และมีค่าอำนาจจำแนก ( $r$ ) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป คัดเลือกข้อสอบจำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายอยู่

ระหว่าง .22 - .78 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .20 - .89 นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้แล้ว มาหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตร KR - 20 ของลีโอท Kuder - Richardson (รวิวรรณ ชินะตระกูล, 2542, หน้า 142) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ .82

### 3.3 แบบวัดเจตคติต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติจากเอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การวัดเจตคติ

3.3.2 สร้างแบบวัดเจตคติต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สร้างโดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามหลักของลีโอท (Likert) ซึ่งเป็นข้อความเกี่ยวกับความรู้สึกรักของนักเรียนที่มีต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 30 ข้อ โดยมีทั้งข้อความทั้งทางบวกและทางลบ

3.3.3 นำแบบวัดเจตคติที่สร้างขึ้นเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบคุณภาพ ความถูกต้องเหมาะสมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความเที่ยงตรงของเนื้อหา และภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงในส่วนของภาษาที่ใช้ในแบบวัดเจตคติให้ชัดเจนและเข้าใจง่ายขึ้น

3.3.4 นำแบบวัดเจตคติที่ผ่านการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลวัดอรัญญิกาวาส จำนวน 37 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้และศึกษาข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงภาษาที่ใช้ในแบบวัดเจตคติให้กระชับยิ่งขึ้น เพราะการใช้ภาษาที่ฟุ่มเฟือยเกินไปทำให้นักเรียนเกิดความสับสนได้ จึงได้แบบวัดเจตคติที่สมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้จริง

3.3.5 นำแบบวัดเจตคติมาตรวจให้คะแนนแต่ละข้อมีน้ำหนักเป็น 5 4 3 2 และ 1 โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

#### ข้อคำถามเชิงบวก

|                      |     |   |       |
|----------------------|-----|---|-------|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง    | ให้ | 5 | คะแนน |
| เห็นด้วย             | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ             | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย          | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 1 | คะแนน |

#### ข้อคำถามเชิงลบ

|                      |     |   |       |
|----------------------|-----|---|-------|
| เห็นด้วยอย่างยิ่ง    | ให้ | 1 | คะแนน |
| เห็นด้วย             | ให้ | 2 | คะแนน |
| ไม่แน่ใจ             | ให้ | 3 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วย          | ให้ | 4 | คะแนน |
| ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง | ให้ | 5 | คะแนน |

3.3.6 นำแบบวัดเจตคติมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach)

#### 4. แบบแผนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ใช้แบบแผนการทดลองแบบ One – Group Pretest – Posttest Design มีลักษณะการทดลองดังนี้ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536, หน้า 216)

ตารางที่ 5 แสดงแบบแผนการทดลองแบบ One – Group Pretest – Posttest Design

| $T_1$ | $X$ | $T_2$ |
|-------|-----|-------|
| $T_1$ |     |       |
| $X$   |     |       |
| $T_2$ |     |       |

$T_1$  หมายถึง การสอบก่อนที่จะกระทำการทดลอง (Pretest)  
 $X$  หมายถึง การจัดการกระทำ (Treatment)  
 $T_2$  หมายถึง การสอบหลังจากกระทำการทดลอง (Posttest)

#### วิธีดำเนินการทดลอง

1. ทำการทดสอบวัดเจตคติที่มีต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีก่อนเรียน
2. ผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้มาดำเนินการสอนกับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามระยะเวลาที่กำหนดไว้โดยมีการเก็บคะแนนระหว่างเรียนจากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน
3. ทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดเจตคติที่มีต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ฉบับเดียวกับที่ใช้วัดเจตคติก่อนเรียน
4. นำผลการทดสอบของนักเรียนมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีการทางสถิติการวิเคราะห์ข้อมูล
  1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนที่ได้จากการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และจากการวัดเจตคติ โดยใช้โปรแกรม SPSS
  2. การหาประสิทธิภาพหลักสูตร ( $E_1/E_2$ ) ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งเป็นเกณฑ์ที่ผู้วิจัยใช้เป็นมาตรฐานในการพิจารณาหาประสิทธิภาพ
  3. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนจากเจตคติที่มีต่ออำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ก่อนเรียนและหลังเรียน
  4. บันทึกผลการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละข้อแล้วนำไปหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

#### ขั้นที่ 4 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากการนำหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่าพื้นฐานการเรียนรู้ของนักเรียนไม่เท่ากัน ซึ่งมีนักเรียนที่เรียนเก่งและนักเรียนที่เรียนอ่อน

เมื่อได้เรียนหลักสูตรท้องถิ่นที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียนเป็นอย่างดี นักเรียนบางคนอ่านหนังสือไม่ออก อ่านช้า หรือมีทักษะในการตอบคำถามค่อนข้างน้อย ผู้วิจัยจึงต้องอ่านหรือสะกิดคำที่ใช้ในการสอนโดยใช้ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจของนักเรียน เมื่อทราบถึงพื้นฐานของนักเรียนจากครูประจำชั้น ผู้วิจัยจึงได้ใช้วิธีการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นสำคัญ และจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย ซึ่งนักเรียนมีทักษะในการทำกิจกรรมกลุ่ม มีความร่วมมือในการเป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม และผลการเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นที่น่าพึงพอใจ